

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев1 13/2021
14.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Иван Хаднађев, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., са привременим боравиштем у ..., коју заступа пуномоћник Бранислава Томашевић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1270/2016 од 19.10.2016. године, поступајући по одлуци Уставног суда Уж 11955/2017 од 15.04.2021. године, у седници одржаној 14.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1270/2016 од 19.10.2016. године, у ставу првом изреке.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П бр 16704/11 од 16.10.2015. године усвојен је тужбени захтев тужиље АА, па је утврђено да је тужиља по основу стицања у браку са сада пок. ВВ, власник $\frac{1}{2}$ идеална дела непокретности-породичне стамбене зграде и гараже у улици ... број .. у ..., изграђених на кат. парцели број ... КО ..., уписаних у листу непокретности број .. КО ..., а што је тужена ББ дужна признати и трпети, да тужиља на основу ове пресуде, у надлежној РГЗ-Служби за катастар непокретности Београд упише право својине на $\frac{1}{2}$ наведених непокретности, породичној стамбеној згради и гаражи у улици ... број .. у ...; делимично је усвојен тужбени захтев тужиље, па је утврђено да је ништаво писмено завештање пред сведоцима сачињено у Београду дана 30.04.2009. године, потписано на првом листу од стране завештаоца ВВ а на другом листу од стране сведока ГГ и ДД, проглашено пред Другим општинским судом у Београду у поступку иза пок. ВВ О бр. 2439/09 дана 24.09.2009. године у делу којим је завешталац сада пок. ВВ располагао са $\frac{1}{2}$ идеалног дела непокретности-породичне стамбене зграде и гараже у улици ... број .. у ..., изграђених на кат. парцели број .. КО ..., уписаних у листу непокретности број .. КО ...,

док је тужбени захтев до траженог утврђења ништавости писменог завештања у преосталом делу одбијен, као неоснован; обавезана је тужена да тужили на име трошкова парничног поступка, исплати износ од 496.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1270/2016 од 19.10.2016. године потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П бр 16704/11 од 16.10.2015. године, у ставу првом изреке и у делу става другог изреке, којим је утврђено да је ништаво писмено завештање пред сведоцима од 30.04.2009. године ближе описано у изреци пресуде, у делу којим је завешталац сада пок. ВВ бив. из ... располагао $\frac{1}{2}$ дела гараже у ..., у улици ... број .., ближе описаној у изреци пресуде и у том делу је одбијена жалба тужене, као неоснована; укинута је првостепена пресуда у делу става другог изреке којим је утврђено да је ништаво писмено завештање ближе описано у изреци пресуде у делу којим је завешталац располагао са $\frac{1}{2}$ дела породичне стамбене зграде у ..., у улици ... број .., ближе описаној у изреци пресуде и у ставу трећем изреке пресуде, и у том делу предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Решењем Врховног касационог суда Рев 541/2017 од 21.09.2017. године одбачена је, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1270/16 од 19.10.2016. године.

Одлуком Уставног суда Уж 11955/2017 од 15.04.2021. године усвојена је уставна жалба ББ и утврђено да је решењем Врховног касационог суда Рев 541/2017 од 21.09.2017. године повређено право подносиоце уставне жалбе на правично суђење из члана 32. став 1. Устава Републике Србије, док је у преосталом делу уставна жалба одбачена; поништено је решење Врховног касационог суда Рев 541/2017 од 21.09.2017. године и одређено да наведени суд донесе нову одлуку о ревизији подносиоце уставне жалбе изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1270/16 од 19.10.2016. године.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11), Врховни касациони суд је оцено да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође, другостепени суд није учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. ЗПП, у вези чланова 249. и 250. ЗПП, на коју се у ревизији посебно указује. Врховни касациони суд сматра да је првостепени суд правилно одбио предлоге за вештачење од стране судских вештака грађевинске и економско-финансијске струке, а другостепени суд правилно оценио неоснованим наводе жалбе тужене у том погледу, с обзиром да у току поступка странке нису доставиле доказе о оствареним зарадама сада пок. ВВ, нити доказе на околности стања купљених објеката у улици ... број .. и у ... у време стицања и време продаје тих објеката, нити је тужена пружила доказе о врсти и обиму радова који су на тим објектима изведени. Због надостављања наведених доказа вештаци грађевинске струке не би могли да израде налазе на околност доприноса тужиле и њеног супруга ВВ у стицању спорних непокретности. Све разлоге за одбијање извођење ових доказа у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Побијана пресуда нема недостатака због којих се не може испитати, па нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју се ревизијом, такође, посебно указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је маћеха тужене која је била на привременом раду у ..., у ... и тамо упознала оца тужене ВВ, и са њим током 1968. године у ... засновала ванбрачну заједницу. У време упознавања тужила је радила у бутику, а сада пок. ... је радио као технички цртач, а након заснивања ванбрачне заједнице они су у изнајмљеном простору зграде у којој су становали основали заједнички конфекцијски Атеље „...“, купили су машине и опрему и израђивали су конфекцију и то тако што је тужила шила, а повремено је и надгледала раднике, а сада пок. ВВ је уговарао послове, надгледао је раднике и по потреби је и сам у атељеу радио. Потом су, током трајања ванбрачне заједнице, тужила и отац тужене ВВ, продали заједнички атеље у ... са машинама, опремом и материјалом за шивење ЂЂ и њеном супругу и новцем добијеним од те продаје купили су 10.03.1971. године кућу у изградњи са плацем у ... у улици Тужила се са оцем тужене венчала 17.07.1971. године, започели су радове ради завршетка купљене куће у ..., те су се након завршетка изградње те куће 1972. године вратили у земљу и живели су у тој кући у

Након повратка у земљу, супруг тужиле је остваривао приходе из радног односа и из своје основане фирме, а тужила, након повратка у земљу, није радила, бавила се домаћинством и била је ангажована око изградње куће у ..., тако што је надгледала раднике. Тужила и њен сада пок. супруг су продали кућу у ... и новцем добијеним од те продаје дана 30.12.1974. године купили су кућу и плац у ... у улици ... број .., коју су срушили и изградили су нову кућу. Изградња те куће трајала је више од четири године, а за време те изградње тужила је надгледала мајсторе и бавила се спремањем ручкова. У тој кући тужила и њен супруг живели су од 1978. године, све до продаје 14.12.2002. године. Новцем добијеним од те продаје тужила и њен супруг су купили спорну кућу у ..., у улици ... број .. исте те године, и то 30.12.2002. године и у тој кући тужила је са супругом ВВ живела све до његове смрти ...2009. године. Након куповине куће у улици ... број .. тужила и њен супруг су изградили гаражу.

Током трајања заједнице тужила и њен супруг, сада пок. ВВ нису имали заједничке деце, а средствима заједнице издржавали су двоје деце тужиле из њеног претходног брака и тужену, којој је отац, супруг тужиле, купио стан. Након престанка са радом, супруг тужиле, сада пок. ВВ је остварио домаћу старосну и инострану пензију.

Дана 30.04.2009. године супруг тужиле и отац тужене је сачинио писмено завештачење пред сведоцима, којим је располагао својом имовином, и то тако што је кућу у делу од $\frac{1}{2}$ и гаражу у ... у улици ... број .. оставио ћерки, овде туженој, а другу половину куће оставио је тужили. Ово писмено завештање пред сведоцима проглашено је дана 24.09.2009. године пред Другим општинским судом у Београду, у поступку расправљања заоставштине пок. ВВ бив. из Београда О бр. 2439/2009. Тужила је оспорила пуноважност завештања у целости, јер је завешталац, а њен пок. супруг располага са имовином од $\frac{1}{2}$ дела, која представља њену брачну тековину и истакла је да је у преосталом делу предметним завештањем повређено њено право на нужни наследни део, док је тужена признала пуноважност писменог завештања у

целости. Решењем Другог општинског суда у Београду О бр. 2439/2009 од 24.09.2009. године тужила је упућена на парницу против тужене, ради издвајања $\frac{1}{2}$ дела непокретности које су биле предмет завештања, а по основу тековине, и ради редукације завештања од 30.04.2009. године у висни њеног нужног наследног дела. Током првостепеног поступка странке нису доставиле суду доказе о висини зараде тужиле и њеног супруга остварених у ... и о висини зараде коју је након доласка из ... остваривао супруг тужиле, а тужена током првостепеног поступка није доставила суду доказе о висини обавезе за издржавање и расходима које су тужила и њен супруг имали, те доказе о стању куће у улици ... број .. и у ..., како у моменту куповине тих кућа, тако и у моменту отуђења.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно закључили да кућа у улици ... број .. представља заједничку имовину тужиле и њеног сада пок. супруга, оца тужене, коју су стекли радом током трајања њихове ванбрачне и брачне заједничке, и то подједнаким доприносом, због чега $\frac{1}{2}$ дела куће и $\frac{1}{2}$ гараже, у моменту сачињавања оспореног писменог завештања пред сведоцима од 30.04.2009. године није била имовина завештаоца, сада пок. ВВ, а којом је он, као супруг тужиле, за случају смрти могао располагати. При томе, судови су правилно применили одредбе чланова 171. став 1. Породичног закона којима је регулисано заједничко управљање и располагање заједничком имовином и немогућност располагања супружника својим уделом у заједничкој имовини, нити оптерећења правним послом међу живима, те члана 191. истог Закона, који регулише заједничку имовину ванбрачних партнера.

Супротно наводима ревизије, правилно су нижестепени судови одбили предлоге за извођење доказа вештачењем од стране вештака економско-финансијске и грађевинске струке, јер ни тужила, ни тужена нису доставиле довољно доказа о чињеницама на основу којих би наведени вештаци могли да утврде вредност објеката који су тужила и отац тужене куповали и продавали у току трајања ванбрачне и брачне заједнице, висину њихових зарада, па самим тим и евентуално већи допринос оца тужене у стицању спорне непокретности. Наводи ревизије у којима се указује на истражно начело прописано Породичним законом се не могу прихватити, јер се истражно начело из члана 205. тог Закона односи само на поступке у вези са породичним односима (брачни спор, спор о материнству и очинству, спор за заштиту права детета и за вршење односно лишење родитељског права, спор за поништење усвојења и спор за заштиту од насиља у породици), а не и на спор о имовинским односима супружника и ванбрачних партнера, ради утврђивања доприноса у стицању њихове заједничке имовине.

Неосновано се у ревизији указује да за тужилу не постоје докази да је уопште радила у ..., с обзиром на исказе сведока који су саслушани у првостепеном поступку, а који су радили у ..., у Атељеу „...“, из чијих исказа произилази да је тужила радила у ... и да је, заједно са својим супругом остваривала велику зараду радом у наведеном атељеу.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде у ставу првом изреке, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Тужена у поступку по ревизији није успела, па нема право на трошкове тог поступка, које је тражила и определила у ревизији (у смислу члана 149.ЗПП).

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 405. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић